

AMERIKANCA ARETIRANA ZAVOLJO SPIJONAŽE

FRANCOSKA POLICIJA JE PRIŠLA NA SLED DOBRO ORGANIZIRANI MEDNARODNI DRUŽBI VOHUNOV

Vohuni so se skušali polastiti načrtov najnovejših francoskih trdnjav. — Natančna poročila o vohunski zaroti so dobile francoske oblasti od 52 Italijanov, ki so bili pred tednom dni aretirani. Med vohuni je tudi Jugoslovian.

PARIZ, Francija, 20. decembra. — Med desetiimi osumljenci, ki so vohunili za razne države, se tudi nahaja Amerikanec Robert Switz, rojen 26. oktobra 1904 v East Orange, N. J., in njegova žena Marjorie, rojena Tilley 5. septembra 1911 v New Yorku.

Aretiran je bil tudi Kanadec Benjamin Berco-witz, star 42 let in njegova žena Clara, stara 30 let. Med desetimi aretiranci so tri ženske, katerih ena je hči bivšega pariškega policijskega komisarja. Po večmesečnem zasledovanju je francoska tajna policija vse zaprla na različnih krajih Francije.

Vohunska družba je skušala iznajti tajnosti francoskih utrd ob francoski meji.

Odkar so gradili utrdbe, so bili vohuni na delu in tajna policija jih je že več prijel in so bili obsojeni v zaporno kazen.

Avstrijec Klement Bruss je bil obsojen na 5 let, ker je prejel načrt za utrdbe od Josipa Schohna, ki je bil delavec in zaposlen pri delu v nekem poslo-pju v utrdbi. Schohn je bil obsojen na dve leti ječe.

Pred osmimi meseci je prišla francoska tajna po-lacija na sled mednarodni družbi vohunov, med ka-terimi so bili Italijani, Jugoslovani, Čehi, Skandi-navci in Francozi. 300 tajnih agentov je zasledova-lo vohune skozi osem mesecev.

Moisesa Salzmanna, 30 let starega dijaka in nje-govo ženo Hanno, staro 25 let, ki sta oba prišla iz Nemčije, je tajna policija zasledovala že od aprila. V njunem stanovanju je policija našla mnogo ob-težljivih listin proti njima.

Natančnejša poročila o vohunski zaroti je dobila policija od 52 Italijanov, ki so bili pred enim ted-nom aretirani po raznih krajih Francije zaradi rop-a in tatvine.

Francoski časopisi so že v oktobru poročali, da nemška vlada drago plačuje načrte za francoske ut-rdbe ob Reni in za modele najnovejšega franco-skega orožja.

Neka ženska, ki je znana pod imenom "lepa Zo-fija", je bila aretirana, ker je imela novo strojno puško, katero ji je dal nek vojak.

Središče nemškega vohunstva je bilo v Saar-brueckenu na francoski meji.

Med aretiranimi je tudi 42letni jugoslovanski častnikar Dušan Narandič.

Ko se je Switz registriral dne 21. septembra na American University Union, se je izdal za ameri-škega aviatika.

Pisma je pošiljal na naslov Bard & Calcins, 25 Broad St., New York City in jih je tudi dobival s tega naslova.

Zdi se, da je bila madama Stahl voditeljica vo-hunske družbe. V njeni knjižnici so našli natančne zemljevide francoskega narodnega obrambnega si-stema. Vsak vohun je bil dobro založen z denarjem.

Ravnateljstvo Roosevelt Aviation School na Long Island, kjer se je Robert Gordon Switz izučil za letalca, označuje Switza kot izredno inteligent-nega mladega moža, ki je dosti potoval.

Tujezemski dijake — Kitajce, Argentince, Bra-zilce in Evropejce — je večkrat presenečal z natan-čnim poznavanjem njihovih dežel.

Ravnatelj šole, Robert Scott, je rekel: —

— Nekoč me je Switz vprašal, za kaj bi bil naj-

Stavkujoči majnerji se vračajo na delo

LINDBERGH DOMA ZA BOŽIČ

Lindbergh se je po 161 dnevih vrnil. — Župa-nov odbor ga je čakal, pa je pristal drugje.

Charles A. Lindbergh in njegova žena Anne sta se po odsotno-sti 161 dni zopet vrnila v New York. V tem času sta obiskala štiri dele sveta. 31 dežel in prelete-li 30.000 milj.

Župan O'Brien mu je hotel pri-rediti svečan sprejem na Floyd Bennet letališču, kamor je poslal sprejemni odbor in nad 100 poli-cistov. Lindbergh pa se je spreje-mu izognil in je pristal na drugem koncu New Yorka na East River, v College Point, L. I.

Aeroplan se je spustil na vodo ob 2.40 popoldne.

Mornariški department je na-ročil obrežnim patrolnim ladjam, da naj bodo pripravljene, da vle-čejo aeroplan na obrežje. Župan O'Brien je določil ravnatelja Pan-American Airways, Richarda G. Hoyta, ki je Lindberghov osebni prijatelj, za predsednika spre-jemnega odbora. Časnikarski po-ročevalci so se zbrali na letališču v velikem številu. Že nad državo New Jersey ga je čakalo več čas-nikarskih aeroplanov. Lindbergh je vzel smer proti Floyd Bennet letališču in častnikarji so mu sle-dili. Naenkrat pa obrne Lindbergh svoj aeroplan proti severu ter se spusti na morje v College Point.

Iz College Pointa sta se takoj z avtomobilom odpeljala v Engle-wood, N. J., kjer živi njun sinček Jon pri materi Lindberghove že-ne, Mrs. Dwigth W. Morton.

UMOBOLNE JE TREBA USMRTITI

Atlantic City, N. J., 20. dec. — Na seji zdravniškega društva je dr. Cole Davis predlagal, da bi bila v celni postava, da se u-smrtijo vsi duševno bolni, ki o-grožajo, da preplavijo človeštvo.

Kot pravi dr. Davis, je v Zdru-ženih državah v umobolnicah nad 400.000 ljudi in njihovo število se veča z vsakim letom. Dr. Davis pravi, da se bo to število tako po-množilo, da bo postalo breme za človeštvo in da bo človeško plemo uničeno, ako umobolnih neusmi-ljeno ne pokončavamo.

HITLER JE ZVEST PRI-JATELJ

Reading, Pa., 20. decembra. — Adolf Hitler ni pozabil svojih to-varišev iz zakopov in tako je Ig. Westenkirehner s svojo družino na potu v Nemčijo na stroške kancelarja Hitlerja.

Westenkirehner je rekel, da sta bila s Hitlerjem štiri leta pri istem polku. — In sedaj hočem videti, — je rekel Westenkireh-ner, — ako se me bo pomnil, ko je velik mož Nemčije.

Westenkirehner je pisal Hitlerju in pred nekaj dnevi je od Hit-lerja prejel pismo, v katerem mu obljublja službo v svojem uradu v Monakovem.

bolj sposoben. Rekel sem mu, da za inteligenčno službo, torej za špijona. Grdo me je pogledal, in takoj mi je bilo jasno, da ga je moj odgovor živo zadel. Do onega časa sva bila velika prijatelja, po-slej se mi je pa vedno izognil, če se mi je le mogel.

MRZLIČNO UTRJEVANJE OB NEMŠKI MEJI

Vojni minister Daladier je naznanil načrt za utrdbe. — Utrdbe bodo podaljšane do Angleškega kanala.

Pariz, Francija, 20. decembra. Vojni minister Edouard Daladier je objavil francoski načrt za po-daljšanje "železnega obroča" ut-rdb ob belgijski meji do Angleškega kanala.

Daladier ni povedal, ako bodo te utrdbe zgrajene tik ob belgijski meji, ali pa nižje proti jugu. Francozi, ki se boje, da bi Neme-cji zopet vdrla čez Belgijo v Francijo, so mnenja, da belgijske trd-njave niso dovolj močne.

Med debato v poslanski zborni-ci je bivši ministrski predsednik Andre Tardieu dožil vlado, da se z ozirom na pretečo nevarnost premalo briga za utrditev svoje meje.

Pariz, Francija, 20. decembra. Kancelar Hitler je poslal franco-ski vladi natančen načrt za ob-rozičitev. Poleg tega je tudi ponu-dil Franciji nenapadno pogodbo za deset let. Toda ta izpremenje-ni načrt ni mogel rešiti nemškega stališča.

Vojaški krogi zatrjujejo, da se Francija nikakor ne more spri-jazniti s Hitlerjevim načrtom, dok-ler Hitler ne zmanjša svojih za-htev.

Pariz, Francija, 20. decembra. Francija je trdno odločena, da v letu 1934 doseže prvenstvo ali saj enakost v zraku z vsemi državami sveta.

Načrt za to je predložil vladi zračni minister Pierre Cot.

Cot je dosegel, da so se vse francoske zrakoplovne družbe združile v uradno francosko dru-žbo ter je poslal v razne države zrakoplovne misije, med katere tudi spada polet skupine aero-planov v francoske afriške kolo-nije pod vodstvom generala Vuil-lemina.

Francija ima 2200 vojnih aero-planov. Po zadnjih podatkih jih ima Anglija 1500, Italija 1600, Japonska 1600 in Združene drža-ve 1800.

Kar se tiče trgovske aviatike, nosijo prvenstvo Združene drža-ve, kjer teži potniški aeroplani letajo po 50 do 75 milj na uro hi-trejšje kot pa francoski vojaški zasledovalni aeroplani.

Zrakoplovni minister je posva-bil vlado, da bo Francija izgubi-la svoj trg za zrakoplovstvo v Južni Ameriki, ker Združene dr-žave izdelujejo boljše aeroplane in v zadnjem času je tudi Neme-cija v tem postala velika tekmoval-ka.

Do sedaj ima francoska avia-tična družba zvezo z Rio in Val-paraiso, toda to zračno progbo prevzela Nemčija, ako bo posta-vila v promet hitrejšje aeroplane.

Nemčija je že postavila sredi Atlantika ladjo Westfalen za pri-stajanje aeroplanov. Nemški ae-roplani so že pripravljeni za vož-njo čez Atlantik.

400 TISOČ OSEB STERILIZIRANIH

V Nemčiji se bodo vse o-sebe, ki bi ne mogle i-meti zdravih potomcev, mora-e podvreči opera-ciji.

Berlin, Nemčija, 20. decembra. Te dni bodo končane priprave za najbolj drzno točko v Hitlerje-vev programu. Hitler hoče imeti zdravo in čvrsto Nemčijo. V to svrhu je odredil, da je treba ste-rilizirati (napraviti neplodne) vse osebe, ki so neozdravljivo bolne.

V to vrsto spadajo blazneži, bo-žastniki, alkoholisti itd. Take ose-be, ki jih je v Nemčiji skoro pol milijona, ne morejo imeti zdravih potomcev.

Operacije bodo veljale vlado nekaj nad pet milijonov dolarjev, dočim stane vzdrževanje takih o-seb po bolnišnicah in blaznicah vsako leto stotrideset milijonov dolarjev.

Pri vsaki tozadevni operaciji morata biti navzoča dva zdravni-ka in en sodnik.

Izzvzeti bodo le oni neozdrav-ljivi bolniki, ki imajo dovolj de-narja, da se lahko vse življenje vzdržujejo v bolnišnicah.

DALAI LAMA ZASTRUPLJEN

Bil je pravi vladar Tibeta in najvišji duhovnik bu-distovske vere. — Neko poročilo pravi, da je bil zastrupljen.

Lasa, Tibet, 20. decembra. — Vladar Tibeta, Dalai Lama, od i. 1924 in duhovni voditelj budistov je umrl v nedeljo. Star je bil 60 let.

London, Anglija, 20. decembra. Poročevalec "The Daily Mail" na-znanja iz Bengala, da je prejel zanesljivo poročilo, da je bil Da-lai Lama zastrupljen.

Dalai Lama, ki je po veri bu-disti v Tibetu in Mongoliji po-seobljeni Buda, je nastopil po-svetno in duhovno vlado l. 1924, ko je pognal iz dežele Pančen La-mo, ki je bil postavno izvoljen za duhovnega poglavarja Tibeta. V resnici je Pančen Lama veljal pri Tibetancih za najvišjega duhov-nika, Dalai Lama pa za posvetne-ga vladarja.

V oktobru je Dalai Lama pova-bil Pančen Lamo, da se vrne iz Kitajske, kjer živi v pregnanstvu, da zopet sprejme duhovno vo-dstvo dežele. Pančen Lama pa se za to vabilo ni zmenil in je name-raval z oboroženo silo vdreti v Ti-bet.

Zapadni narodi so smatrali Da-lai Lamo za modrega vladarja z modernimi nazori. Do zadnjega časa ni bilo nobenemu tujeu do-voljeno stopiti na tibetanska tla in Dalai Lama se ni nikdar poka-zal kakemu tujeu.

Tibet ima 3.000.000 prebiva-cev, toda ima še dovolj prostora za več milijonov ljudi.

ICKES JE BOLJŠI

Washington, D. C., 20. dec. — Tajnik Ickes, ki si je pri padu zlomil dve rebri, je že toliko bolj-ši, da je zapustil bolniško poste-ljo ter se izprehajal po hodniku.

VAŽNE UGOTOVITVE POSEBNEGA PREISKOVALNEGA ODBORA

LANSFORD, Pa., 20. decembra. — Majnerji v Panther Creek Valley, ki so bili na štrajku za iz-enačenje dela, so se zopet vrnili na delo. Na delo so se vrnili, ko je Lehigh Navigation Coal Company naznanila, da bo pričela z obratovanjem v svojih štirih rovih.

ZA VARSTVO DIVJIH ŽIVALI

Devet držav je podpisalo pogodbo z a varstvo zverin v Afriki. — Z aeroplani bo prepoveda-no loviti živali.

London, Anglija, 20. decembra. K velikemu številu mednarodnih pogodb, ki so bile sklenjene po svetovni vojni, je bila pridjana pogodba devetih držav, ki je na-menjena za varstvo divjih živali v Afriki, ker že marsikateri živa-li preti iztrebljenje.

Države, ki so sklenile to pogod-bo, v varstvo divjih živali, so: Anglija, Francija, Italija, Belgi-ja, Španja, Portugalska, Južno-afriška unija, Egipt in angleško-egiptovski Sudan. Združene drža-ve so na pogajanjih imele svoje-ga opazovalca.

Ta pogodba, katero morajo še potrditi razne vlade, ima namen varovati divje živali na vseh kra-jih sveta. V "temnem delu" sve-ta, kamor še ni prodrla civilizaci-ja, so razne ekspedicije lovile in pobijale divje zveri, ne glede na nevarnost, da je mogoče kako vrsto živali popolnoma iztrebiti.

Ker se je zadnje čase zelo raz-širila navada, zasledovati divje živali z aeroplani, je po sedaj sklenjeni pogodbi prepovedano posluževati se aeroplanov. Ker so tudi nekatere ekspedicije rabile aeroplane za fotografiranje živa-li, je tudi to sedaj prepovedano, ker se živali plašijo in pobegne-jo v druge kraje.

Po pogodbi je tudi prepoveda-no streljati živali iz avtomobilov, katere navada se je zadnje čase zelo razširila.

Posebno varstvo je v pogodbi določeno za gorile, pritiklave po-vodne konje, govske zabre, bele rinocerose in za slone. Ako bodo vlade to pogodbo potrdile, ne bo nikdo smel streljati živali, razun z dovoljenjem najvišje oblasti v deželi in samo za znanstvene na-mene.

Pri pogajanjih je bilo tudi stavljeno priporočilo, da se dolo-čijo razni kraji, kjer živali sploh ni dovoljeno streljati. Nekateri domačini pa so se do sedaj že pri-toževali, da iz takih krajev prihaja-jo živali, posebno sloni, na ob-delano zemljo in napravijo veli-ko škodo. Vsled tega bodo okoli takih krajev postavili ograje.

Predsednik odbora za izenače-nje dela, James H. Gidea, je ne-prosil majnerje, da se vrnejo na delo ter jim je sporočil, da je dru-žba vstrega zahtevi odbora, da se tudi Coaldale rov pridene k o-stalim rovom z istimi določbami.

Majnerji so zatrjevali, da Coal-dale rov ni bil določen polnega časa dela z drugimi rovi v novem-bru. Zaradi štrajka so bili vsi ro-vi v dolini dva tedna zaprti.

Washington, D. C., 20. dec. — National Labor Board je poslal v premožno okrožje države Pennsylvanije poseben odbor, ki je preiskal tamošnje razmere.

Na podlagi dognanj tega odbo-ra priporoča National Labor Board posebno preiskovalno ko-misijo, ki bo imela oblast dikti-rati premožnim baronom in majnerjem.

V nekaterih slučajih je krivda na strani premožnih baronov, v nekaterih pa na strani majner-jev.

Če bo ponovno izbruhnil štrajk, bi zavladale v premožnem ok-rožju strašne razmere. Lakota bi bila splošna, kar bi dovedlo do ne-mirov in prelivanja krvi.

Odbor je preiskoval vzroke spa-ra med unijski in lastniki premo-žnikov ter vzroke spora med posameznimi unijski.

Ponekod se premožni baroni branijo sprejeti nazaj delavce, ki so štrajkali, in dogajajo ee sluča-ji ko unijski uradniki pošljejo na delo tistega delavca, ki jim več plača.

WAGNER POČIVA

Washington, D. C., 20. dec. — Senator Wagner iz New Yorka, predsednik National Labor Board, je dospel danes v Atlantic City, kjer bo do petka počival. Senator se še dalj časa precej slabo počuti.

BOŽIČNA POSLANICA PAPEŽA PIJA

Vatikansko mesto, 19. dec. — V soboto popoldne bo imel papež Pij božični nagovor na skupni kardinalski kolegiji. Njegov govor bo broadcastan po vsem svetu.

GENERALNI ŠTRAJK SE JE IZJALOVIL

Havana, Kuba, 19. decembra. — Poskus, da bi vprizorili generalni štrajk v Havani, se je izjalovil. Skoro vsi trgovci so imeli svoje trgovine odprte, pa tudi promet po ulicah se je še dosti redno vršil.

Vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem želim vesele božične praznike in novo leto!

FRANK SAKSER

FRANK TROHA, Barberton, O.:

POSLEDNJI BOŽIČ

SLOVENSKEGA PRISELJENCA

Kakor nešteto njegovih sotripnikov, se je tudi on podal čez morje v dolarsko deželo — Ameriko. V upanju, da si v krajšem času čim več prisluži in čimveč prihrani, se je poslovil od žene in otrok ter odšel v tuji nemani svet.

V Ameriko mu baš ni bilo sila iti. Imel je malo domačijo, na kateri se je s svojo družino ni bilo treba. Ko se je pa nekdo nekaj moških odpravljalo v deželo za solncem, so pa le ni hotel odnehati od svojega namena, ga je pustila, da je napravil po svoji volji.

S sosedom sta si bila precej na roko in ta mu je posodil potrebni denar za dolgo potovanje.

Dokler je bil rojak Matevž v stari domovini, je bil sicer rahlega zdravlja, toda vseeno ga bolezen ni ovrnila. Bil je vedno zaposlen pri različnem delu in z delom so mu pretekali dnevi naprej. Ko je pa dospel v Ameriko, se je šestokrat izrazil, da se dobro ne počuti. Razume se, da se je v domovini mnogo boljše počutil, ker je vedno delal znanj na svežem zraku.

Po svojem prihodu v Ameriko, je dobil delo v zaprašenih tovarnih in tu je nečisti zrak razjedal njegovo zdravje.

Po dolgih mesecih si je toliko prihranil, da je odplačal dolg in med časom tudi ženi poslal kaj malega. Misli si je: — Ko bi bil le zdrav, v bodoče bo šlo bolje in ženi bom lahko večkrat kaj denarja poslal, ker nisem več dolžan sosedu.

Matevž je vzdržal pri delu v tovarni nekaj čez dve leti, toda izpremenil se je tako, da je bil le še senca onega, kakoršen je bil, ko je prišel v Ameriko. Postal je suh, bledega obraza, v prsih ga je pogostoma dušilo, in skoro neprestano je pokajševal.

Nekega dne mu je pa telo enostavno odpovedalo pokorščino; na delo ni mogel več. Gospodar, pri katerem je bil na stanovanju in hrani, mu je svetoval, naj se poda k znanemu zdravniku, kateri mu bo povedal, kakšno bolezen ima in ga bo morda tudi ozdravel.

Matevž je dobro vedel, da brez zdravniške pomoči, ne more več nikamor. Gospodarja je poslušal in odšel k zdravniku, ki ga je temeljito preiskal in dognal, da ima jetiko, katere mu ne more izčečiti.

Odločilnih besed zdravnika, se je Matevž tako ustrašil, da so se mu noge sibile. Ves obupan se je kar sesedel. Polglasno je ponavljal: — "Kaj bo! Kaj bo! Kam naj se obrnem? Domov ne morem, za delo pa nimam več!"

Zdravnik je potolažil Matevža in mu svetoval, naj se poda v sanatorij za jetične, morda ga tam izležejo, ker imajo posebne pripravke za zdravljenje te zavratne bolezni.

Matevž se je besede "sanatorij" ponovno prestrašil, kajti vedel je, koliko jih je že tam pomrlo. Misli si je pa tudi, da mu ni mogloče tja, ker je brez denarja. Ko je zdravniku to omenil, ga je ponovno potolažil, da se mu ni treba bati. V sanatoriju bo zanj najbolje in možno je, da tam ozdravi, ker bo imel počitek in ročno postrežbo. Kar se tiče pa drugih okoličin, da mu bo pa že on vse preskrbel, da ga oprejmajo v sanatorij.

Končno se je Matevž vdal zdravnikovemu priporočilu, zlasti še, ker mu je obljubil svojo pomoč. Plačal je za preiskavo in se zdravniku lepo zahvalil za odkrite besede in za ponudeno pomoč.

Dospel domov, je povedal, kaj mu je zdravnik svetoval. Gospodar in gosposinja se nista preveč začudila, ker sta že poprej slutila, da mora biti kaj takega z Matevžem. Bada bi mu bila omenila o strahih, da si nista upala, kajti dobro sta vedela, kako težko bi to vplivalo nanj. Potrdila sta, da je najbolje, če gre v sanatorij, in Matevž je odgovoril, da drugače si več pomagati ne more.

V sanatoriju so mu odkazali prostor s posteljo v oddelku za težko bolne in zmašel se je v družbi ne-erčnikov, ki so upadlih obrzov čakali svoje rešitve. Četokrat se

je že odločil, da bo napisal ženi obsežno pismo in ji razodel svoje žalostno stanje. Pa vselej, kadar se je pripravil k pisanju, se je skesal. Predobro je vedel, kako hudo bo zadela novica o njegovi bolezni ženo in otroke. Zato se je vselej ustrašil in skesal, kadar je hotel pismo napisati.

Pisma od žene je redno prejemal. V zadnjem ga je žena v strahu vprašala, čemu ji več redno ne piše.

Prve dni bivanja v sanatoriju, se je precej bolje počutil; novo upanje ga je navdalo. Misli si je: "Morda v par mesecih ozdravim in se povrnem na svoje staro stanovanje. Tam se še malo pozdravim in zopet bom dober za delo." V tem upanju se je končno odločil in ženi je napisal obsežno pismo ter ji vse razodel. V zbranih besedah jo je potolažil in trdil, da je mnogo boljše ter da v kratkem času ozdravi. Toda to je bilo njegovo poslednje pismo, kajti niti malo ni slutil, kako se bo vse zaobrnilo.

Bolezen se mu je kar nenadoma na hujše obrnila in začel je še bolj hirati; z vsakim dnem je postal slabši. Izgubil je tek do jedi, v prsih ga je rezalo in žgalo. Obraz mu je postal rmenkastobled in ko se je pogledal v ogledalo, se je samega sebe ustrašil. Pri sreu se mu je storilo milo in čul je neki notranji glas: "Treba bo iti tja, odkoder ni vrnite!"

Nekega dne je videl, kako je smrt končala življenje njegovemu sotripniku. Videl je kako so ga zavili v belo rjuho in odnesli v mrtvašnico. Rekel si je: — "Umr! je! — Resen je trpljenja. (Tako gremo drug za drugim, ni pomoči za nas trpinje, ki nas je usoda zanesla v bolezen.)"

Tako je v mislih skopel sam med seboj in v duhu preletel svoje preteklo življenje. Misli je nase, če umrje v sanatoriju, vstran od svoje žene in od svojih otrok, kako bo prežbljen in kako bo njegova družina ostala osamljena. Solze so mu začele polzeti po upadlih licah, ko so ga spreletavale te britke misli, toda otrešiti se jih ni mogel.

Odkar se mu je bolezen še globlje zarila v telo, se ni mogel več odločiti, da bi ženi pisal pismo in ji razodel svoje gorje. Prejemal je pa redno in pogosto pisma od žene. V pismih ga je tolažila in vzpodbujala. Toda njena pisma so bila nje-mu, kot nadaljni sunek v odprtino. Silna žalost in obup sta se mu še bolj zajedla v srce.

Dnevi so pretekali drug za drugim. Matevžu so se zdeli dolgi kot večnost. Ko ga je obiskal zdravnik, ga je prosil naj mu pove, kaj misli glede njegovega zdravlja; ali bo ozdravel ali ga čaka smrt.

Zdravnik je skomignil z ramama in rekel, da upanja ni izgubil. Nadalje je še dostavil, da je bilo že mnogo težje bolnih, pa so ozdraveli. Toda zdravnikove besede so malo vplivale na Matevža.

Dobro je vedel, da zanj ni več pomoči in nobena tolažba ga ni mogla pomiriti. Po dolgih mesecih je nastopila zima. Priblížal se je božični čas. V sanatoriju so vsako leto zadnje dni pred Božičem postavili božično drevesce, ga lepo okineali in prepregli s številnimi raznobirnimi lučkami. S tem so hoteli bolnikom vsaj nekoliko ublažiti žalostno in bolno življenje in jih kolikorotno razvedriti.

Ko so delavci postavljali drevesce in ga okineali v prostorni sobi, kjer je ležal Matevž, je ta žalostni okoliščini zrl nanje. Spomnil se je tistih srečnih dni, ko je doma postavljaj jaslice. Iz gozda je prinesel vrečo mahu in napravil v kotu hiše go-ro, po mahu je razpostavil številne papirnate ovčice in pastirčke. Otroci so se veselo sukali okoli njega in ga radostno opazovali, ki jim je pripravljaj božično veselje. Žena je bila pa zopet poslana s kuhinjo pripravljanjem kaj boljše jedi za praznike. Matevž je bil tako zamišljen in zatopljen v te spomine, da se mu je zdelo, kot bi videl pred seboj vso preteklost. Ponovno se mu je milo storilo in solze so mu začele polzeti po upadlih licah.

Kar zopazi, da se mu približuje strežnica. Ni maral, da bi ga vide-la objokanega, zato je nemudoma potegnil z rokavcem preko oči in si otrl solze.

Strežnica stopi k postelji in ponudi Matevžu pismo rekoč:

"Pismo imam za vas iz stare domovine!"

Matevž je takoj opazil, da je pismo od žene. S trepetoma rokama ga odpre in začne čitati. Čita počasi in previdno, da ne bi niti ene besede prezrl. Ko prečita do konca, omahne in zapre oči.

Žena mu je popisala domače razmere in da so vsi zdravi. Nadalje mu je sporočila, kako v silnem strahu pričakujejo pisma od njega. Neprestano mislijo nanj in si samo to želijo, da bi v kratkem prišel domov.

Žena mu je dalje omenila, kako vsaki dan z otroci vred moli za njegovo zdravje, da bi jim ga Bog blinil pri življenju in zopet zdravega vrnil domov.

Koncem pisma so pa sledili pozdravi žene in štirih otrok. Vsak mu je z lastno roko zapisal in izročil pozdrav v pismu in mu žele skorajnega ozdravljenja.

Najbolj ga je pa zadelo, ko je opazil s svinčnikom začrtana znamenja, ki so predstavljala pozdrave njegovega najmlajšega otroka, ki je bil komaj dva meseca star, ob času ko je on odšel v Ameriko. Ta otrok torej ga ni še poznal, toda sedaj je že toliko odrasel, da hodi in da lahko že svinčnik drži v roki in njemu zapiše nekaj nerazumljivih znamenj v pozdrav.

Matevž je prišel pismo na srce, ga poljubljal in nato ga je zopet prečital. Zavzel se je, da bo zbral vse svoje moči in misli ter napisal odgovor ženi in otrokom, toda vselej ko je začel pisati, mu je roka odpovedala pokorščino in moral je prenehati. Parkrat je ponovil, ko pa je videl da je nezmožen, je zopet omahnil obupan in strl.

Njegove misli so bile neprestano v domači hiši pri družini. Predstavljaj si je koliko je tam ura, preračunal koliko je čas navzkriž in si v duhu predstavljaj, kaj tam delajo, kako se pripravljajo na praznovanje Božiča.

Naslednji dan je bil zadnji dan pred Božičem. Nastopil je svet večer. Zablrele so neštete lučice, nastopilo je veselo božično razpoloženje. Toda Matevž je ležal obupan in strl.

V groznem stanju se je ponovno spomnil besed v ženinem pismu: "Vsak dan molim z otroci za tvo-

Nadaljevanje na 6. strani.

ALOJZ GRADNIK

BOŽIČNA

(Prosto po češki narodni pesmi.)

Marija je po poti šla, po križem svetu romala, nosila trudna sinčka je, na sredi sreča svetega.

Hodila je in prišla je za mraka do kovačnice: "Kovač, daj prenočišče mi, samo za dve, za tri noči."

"Kako ti prenočišče dam? Preveč tovarišev imam: mi noč in dan tu kujemo in ognja ne pogasimo."

"Pa mi, kovač, vsaj to povej, kaj noč in dan vi kujete, kaj noč in dan vi kujete, da ognja ne pogasite?"

"Železne žeblice kujemo, ves čas, vse dni in vse noči. Ko Jezus Kristus križan bo, potreboval bo žeblice tri."

Ko je Marija žalostna, besede te zaslila, močno se je prestrašila in je naprej po poti šla.

Naprej je šla, šla do noči, prišla do rvine stališ, še praga prestopila ni, ko sinčka porodila je.

Pritekel je do stališ, kovačev drobni otročič. "Zazbaj ga, zazbaj ga, da bo zaspanček moj črvč!"

"Kako naj zibljam ga, kako naj ti poganjam zibelko? Ne vidiš li, da sem brez rok? Ne vidiš li, da sem brez očk?"

"Dotakni teh-le se plenje in ti ne boš več brez ročič. Dotakni jaslice se, z očmi boš videl vse tako kot mi."

Prišel je otročič domu, prišel k očetu svojemu, igral se je z ročicami in mugal je z očicami.

In oče ga je vpraševal: "Kdo pa je tebi ročice dal? Povej, kje si dobil te ročice, kje si dobil te modre očke?"

"Marija mi jih dala je, ki je sinčič k nam prišla, tam v stališč, pri jaslicah, zdaj ziblje dete Jezusa."

"Da sem jaz vedel, kdo je ta, da je Marija ta gospa, bi bil postal ji posteljo srebrno in pozlačeno."

Jaz pa na tla bi legel spat, na trdo kamenje z glavo, na trdo kamenje z glavo, z nogami v trnje in osat."

ANA MARIN-WEIBL, Brooklyn, N. Y.:

V PROŠLOST ZRE OKO

V DALJNE, LEPE ČASE

Zopet so nas posetili božični prazniki, ob katerih nas navdaja neko domotožje.

V mislih sem doma, kjer sem zadnjič praznovala Božič pri svojih v domovini.

Dolgo je že tega. Več Božičev je že šlo tukaj v tujini minljivosti v naročje. Bili so veseli in žalostni, a vedno so bile misli tam in želja, da bi bila za hip na domačih tleh.

Že beseda dom se glasi lepo, čeprav je bil reven. Živeli smo, čestudi skromno, a vendar so bili božični prazniki najlepši. Ostali so mi v sladkem spominu.

Kaj mi je bilo takrat, otroku, ki ne pozna ne skrbi, ne prevar?

Oče in mati sta se trudila, da smo imeli košček kruha. Bili smo zdravi, veseli in zadovoljni z vsem saj nismo poznali izobilja in razkošja, da le nismo občutili gladi.

Da, Božič, kako veselo sem te pričakovala tedaj! Oče bo izrezljal jaslice in napravil hlevček. Veselo sem hitela, v Kirnov boršt po zelenega mahu, da bodo vanj posajeni pastirci in janjčki tam v kotu pod stropom.

Mati bo spekla potico, šla bo k polnočni maši. Kaj naj bi zahtevali še več, saj je bilo vse tako lepo, čeravno ni bilo božičnega drevesca in daril, saj ga nismo nič pogrešali, ker ga nismo imeli nikdar.

Oh, časi, detinski časi brez skrbi, čemu ste tako naglo ubegli! Ostal je na vas sladak spomin, neobdel, še vedno v istih živih barvah. Dolgo je že od tedaj, pa vendar se mi zdi, kakor da bi šla pred par dnevi skozi domačo vas, da vidim še vse one znane obraze, stare in mlade. V resnici jih je pa veliko že zagrnila zemlja in spijo večni sen.

Četrta ura se je bližala in vsak je bil trudil, da zgodaj opravi svoje delo.

Rožmanov kovač je še koval Draščovega šmelna. Ko je bil gotov, je zagnal kladivo in klešč v kot kovačnice, pod mehomo ugasil žerjavico. Dal je počitek mehu in naklu. Vse raj se spočije in naj praznuje Božič kakor on sam, in vsa njegova družina.

Odposal si je svoj usnjat predpasnik, zapel kovačnico in se odpravil proti Bregu, da nakupi še potrebno za praznike, povrhu pa izpreme še merico žganja, da se mu grlo malo okrepi.

Paški mežnar je šel od Merkurja in si ga je tudi privoščil merico in pol, da bolj krepko potegne za vrvi zvonov v cerkvi sv. Miklavža na Pakem.

Pa če ne bo sam izdelal, pozna ga mu bo Pavel, sosed pri cerkvi.

Potegnili bosta malo bolj na dolgo, kakor se spodobi za božične praznike.

Na Retju so bila Brška dekleta. Rbale so škafe in druge posode, hitro donšale vodo, škafe za škafo, da bo vse storjeno in pospravljeno pred mrakom, predno zazvoní Zdrava Marija.

Šivecovi delavci so odložili krampe in odšli domov.

Na Svigljavi žagi in v tovarni, se je ustavilo kolesje turbine; le sempatam so se delavci pospravljali orodje in snažili po kerliču.

Merkunovi hlapci se vračajo s postaje in sprejajo konje. Vozove pahnejo pod kozolet. Okrog poslopij mera biti vse snažno in v redu čez praznike.

Kotičar Rutarjev Janez pomiva kočijo in pripravlja svetilke, da vse pred nočjo pripravi, ko bo peljal družno k polnočni maši.

Merkunov oče, gospodar, gre pogledat okrog domačije, če mogoče ni kaj v raku. Pregleda v hlevu, kako je živina odpravljena, če ima zadosti krme in stelje. Ko vse pregleda, pa zapove hlapcem in delavcem: — Da se ne boste nočjo po večerji razgubili. Nocoj bomo molili vse tri dele rožnega venca, ker je svet večer.

Pri njem se je moralo moliti; naprej je molil on sam.

Tudi njega ni več.

Božič praznuje v večnosti. Tako so povsod pospravljali pred nočjo. Tudi pri nas sta oče in brat pospravila orodje; zložila skupaj špiče in platišča. Matevž kolovrat je počival v kotu, saj danes ni bilo časa presti, mati je imela drugega dela dovolj.

Mrak je padal na zemljo, na Pakem je zvonilo Zdrava Marija.

Mati je vrgla na žrjavico kadi, nakar sva šli okrog hiše s kadičem. Začel se je svet večer. Tudi pri nas smo molili po večerji vse tri dele rožnega venca. V kotu so bile jaslice, brlel je mali zibelj, rdeče lučke ter obseval hlevček in so čuvali jaslice, v katerih je ležalo božje dete. Na mizi je bil podprtnik, zaven je pa mati postavila razpečo. Vse je bilo mirno in svečano.

Zunaj je začelo snežiti. Padale so velike snežinke. V hiši je bilo toplo. Sedeli smo okrog peči. Oče nam je začel praviti pravljice, ker smo ga vedno prosili. Obljubil nam je, da jih bo povedal cel koš na svet večer in izpolnil nam je željo.

Pravil nam je o zakletih gradovih in tolovajih. Bile so dolge in grozne, da sem se bil bolj stisnil v kot k peči. Pripravljeno nam je o vojni v Bosni in Hercegovini v kateri je bil ranjen.

Oče nam je vedel mnogo povedati.

Kako zvesto smo vsi poslušali, da si skoro nismo upali dihati. Ob tej pravljici je čas zelo hitro minil.

Kazalec ure se je že pomaknil na enajst, čas, da se odpravimo k polnočnici.

Ze so brneli svetonočni zvonovi po vseh cerkvah na okrog. Slisali so se tudi z Žalostne gore, peli so praznično in ubrano.

Snežilo je naprej. Sveta noč je pokrila narava z belo odejo, pogrnila mehko preprogo, po kateri smo stopali k polnočni maši proti Borovnici.

Vse je hitelo: fantje in dekleta, staro in mlado; kaj nam je bil mar sneg in mraz.

Kdo ne bi šel, saj je samo enkrat v letu maša o polnoči, samo enkrat v letu je sveta noč.

Ze smo bili v logu proti velikem mostu. Oglasili so se borovniški zvonovi četrt pred polnočjo. Kako ubrano so peli, da nikjer na svetu lepše, vsaj meni se zdi tako. Cerkev je bila polna. Kmalu so zabučale orgle. Še danes se mi zdi, da si šim spev, ki ki ga je znal peti samo borovniški mežnar. Kako spretno je vdarjal po tipkah orgel, da se je kar treslo in zapel božično pesem:

"Pokonci narodi, iz sanj se vdranile —"

Minila so leta, odkar sem bila zadnjič v domači cerkvi o polnoči, slisala božične pesmi, klečala ob jaslicah, v katerih je ležalo božje dete, zatopljen v molitev z onim srečnim zaupanjem, ko je bilo srce in duša vse sveto. To so bili zlati časi, brez spoznanja, brez prevar, pa je vse tako hitro minilo, kakor kratek sen.

Prišel je čas in smo šli od doma drug za drugim. Na zadnje sta ostala sama oče in mati. Razkropili smo se po svetu, kakor nam je bilo usojeno.

Šli smo za kruhom, tujina nas je sprejela in ostali smo.

Dolgo sree občuti, plaka in želi nazaj.

S trdo voljo začne človek delati, s trdno vero in zaupanjem, da se čimprej vrne med svoje v domovino. — Dom je edina misel, ki človeka spodbuja, da ne omaga.

V tej zavesti, v tem topljenju in drvenju pa dnevi beže. Hitro se spreminjajo v leta, in tako smo ostali. Človek se spremeni, postane brezčuten, brez solz.

Tako sem prišla tudi jaz in ostala.

Slednjič želi biti vsak še enkrat vsaj o Božiču doma med svojimi pri domačem ognjišču.

Bog ve, kako bi bilo sedaj pri sreju po tolikem času zopet doma na sveti večer!

Vem, vse je drugače. Nisem več enaka otroku kot sem bila tedaj, ko mi je bilo vse sveto, ko sem se bližala jaslicam z onim rahlim zaupanjem; ko je bilo le to, kar mi je mati vcepila v dušo.

Ne, nikdar ne, vse je drugače. Čas boži in mi se pomikamo žujim. Daleč ste za mano božični prazniki, katerih se spominjam, ker so vredni spomina.

Sveta noč, pokrita z belo odejo, ko sem zadnjič stopala po nji k polnočnici; zadnjič v domači cerkvi zapela božično pesem, ki se je glasila s tako milino, da človeku kar sree zdrti.

Vse je ubeglo, vse je utihnilo. Daleč si ostal dom, domača vas.

Nocoj sveta noč!

Zbudili so se zopet spomini. Zbujam nazaj kot da smo še vsi obrani: oče, mati, bratje in sestre in poslušamo pravljice. V kotu so jaslice, na mizi podprtnik. Zunaj padajo debele snežinke, iz stolpa pada božično pesem svetonočni zvonovi...

Vztrajam se. Vse je izgrinilo, bežale so sanje.

Da, vse je drugače. Otrci smo ostali v svetu. Oče ne pripoveduje več pravljice, počiva v grobu. Vse je utihnilo, le eno bitje je ostalo tam pod domačim krovom, ki je vredno vse ljubezni, nam še živeča, draga mati. Že vsaj nekaj nam ostaja v življenju, kar nas še bolj spominja na dom.

Vem, da revica stara čaka osamelosti v upanju, da se še kateri vrne saj v božičnih praznikih. Zjasnil se bi ji dobrotni obraz, bila bi zopet še enkrat vesela.

Zato naj plovejo nocoj moje misli na dom in naj se združijo z njenimi. V mislih obudimo spomine na lepše čase. — Naj zapoje še enkrat svetonočni zvonovi veselo božično pesem kakor nekdanj!

PRIMORSKA

Čez širni svet so bedne nas razgrnili volkovol gladni. Vzeli varne strehe, da grejejo pod njimi se in smehe razpasejo nad nje, ki so se vdalili...

In prapor tuj pristal je ob obali, prevzetno se zasidral — v lastne grehe: in v sakrogozizmu, brez utelje, so s kladivom udarili po kraški skali...

In vnela se je iskra... Zažarela in v srehi tli, kot v kamnolomu mina, ki jo težak je vžgal, da kakor strela razpoči se in — pusta razvalina bo gnili blesk... A ti boš iz pepela otrla čelo čisto, Domovina...

TRI BOŽIČNE PESMI

MIMI ARKO, Brooklyn, N. Y.

Bčič moj!

Čutim ga v tej tihi uri, spet potkal je na duri.

Iz detinskih dni veselih, ko še spala je prevara, iz zbledelih, davnih sanj sva jaz in on že znanca stara.

V tej samotni in tišini se razgledam po globini: Mnog prijatelj se je zgubil, up se zrušil v časih tistih; Božič pa le pride k meni, vedno dražji, v pesmih istih.

Božič moj, prijatelj stari, k tebi duša zasanjari: kot bi me objele zopet tople roke materine, kot bi mi prinesel košček izgubljenega domovine...

Božič.

Ali ste videli preko zemlje ga tiho pripluti? Kdor ima dobrih pastirjev sree, ga še to noč začuti.

K nam je prihitel angelj miru spet kot pred stoletji; združil je drage preko daljave v nežnem objetji.

Jasnih je zvokov v tožbe turobne polno nanesel v burne viharje duše dekliske zvezd je natresel.

Dvignil je stareu v tihi samoti dneve davnine; dihnil nocoj je v pesem polnočno polno miline.

Kje je preteklost in kje je vsa sreča nekdanja. Nekdanj si stavil je jaslice v kotu, zdaj si jih sanja.

Med delom.

Kot da se od misli lepe stroj razvnel je... Zunaj vstaja mraz božični, v duši cvet zavezel je.

Hitri, stroj, da drage dalje več ne bodo nedosežne: daj, zapelji me pred hišo, prav pred duri večne.

Kako dolgo se praznuje Božič

Božič ni originalen krščanski praznik (Kristusovega rojstva). Ta praznik so trije knjižki, ki so v pravoslavni cerkvi še zdaj naj-večji praznik v letu, v armenski cerkvi jih po istovetnosti s prazni-ko Kristusovega rojstva. O tem prazniku so se ohranila poročila že iz časa okrog leta 150 po Kristu-su, a bil je nedvomno še sta-rejši. Nasprotno se pa pojavi pra-znik 25. decembra šele leta 354 in šele samo kot praznik rimske di-ce-se. 25. december je odgovar-jal v rimskem koledarju dnevu prerjenega solnca. To je bil naj-trž glavni razlog, da je določil papež Liberius ta dan za praznik rojstva krščanskega boga. Ta je treba omeniti, da nekateri pomo-toma mislijo, da naj bi bil Božič nadomestil rimski poganski pra-znik Saturnij. To ni točno, kajti Saturnij je bil vsako leto med 17. in 19. decembrom in tudi zna-čaj njegovega veselja se je bistve-no razlikoval od božičnih radosti. Saturnijem bi že najbolje odgo-varjal naš Silvestrov večer.

Za 25. december je pa imel rim-ski škof nedvomno še druge raz-loge. Krščanska literatura, zlasti ljudska, je že takrat pripisovala mističen pomen 25. marcu, ko se je začela po napačnih računih pomlad. Ta dan so smatrali za dan ustvarjenja sveta, vtelesenje Jezusa Kristusa in dan njegove smrti na križu. Kristusovo vtelese-nje, prenešeno na 2. marec, je pa zahtevalo tudi Kristusovo rojstvo na dan 25. decembra. Ta legenda o istem dnevu ustvarjenja sveta, Kristusovega vtelesenja in njego-ve mučeniške smrti na križu je pri-ohvaljala tudi vzhodni koledar, kjer je veljal 6. januar še vedno nekako za dan Kristovega roj-stva, kajti krščanski računanji so imeli še en "točno izračunani" dan Kristusove smrti in šele 6. apri-la 786 po ustanovitvi Rima.

Rimski Božič se je nekaj hitro širil po celotnem krščanskem sve-tu. Tako so ga slavili že leta 369 v Bizanci, leta 387. pa v Antiohi-ji. Pri tem pa se ni bilo znano šet-

HIRAM JOHNSON

republikanski senator iz Califor-nije, ki je vnet zagovornik Rooseveltovega programa.

PRI PTUJU

ARHEOLOŠKE IZKOPNINE

Posestnik Bibič na Bregu je na svojem sadlonojaku prekopaval ze-mljo, da bi zasadil novo sadno drevje. Naenkrat pa se mu je pri kopanju vdrla zemlja v globoči-no in ko je dalje kopal, je nale-tel na čepo ohranjen zid z lep-o veliko štiriozglato opko. Med dve-ma zidoma, ki je predstavljajo o-stanke dveh hiš, pa je našel lepo ohranjeno in nepokvarjeno okost-je. Na lice mesta so takoj prišli zgodovinarji, ki so, po dosedanjih izkopninah prišli do zaključka, da sta zid in okostnjak stara naj-manj 2000 let in da so bile tam neke masebne Rimljanov. Zade-vo še nadalje raziskujejo z izko-pno zemlje, da se pričakuje mo-rda senzacionalnega odkritja, ker je znano, da gotsko polje, zlasti okoli Brega in Hajdine, oblihuje rimskih izkopnin.

UMRLJE

Des Moines, Iowa, rojak Tomaž Potočnik, rojen v Skofji Loki na Gorenjskem, ki ima v Ame-riki brata Janeza Potočnika. Kdor ve torej za Janeza Potoč-nika, naj ga opozori na ta oglas, da se potem javi radi za-vračnine pri: Joe Mathei, 2721 Payne Road, Des Moines, Iowa. (3x 21-23)

DOBRO ZASLUŽEN SLOVES.

Ljudski sloves bodisi za posa-meznost ali skupni produkti ni-kdar ne nastane kar na enkrat. Za vsakim naredkom so vzroki. Za-mislite si Lucky Strike Ci-garete za primere. Tukaj je izde-lek produkt poznane vsepovsod. Zakaj so te slavnice cigarete v za-htevi celo pri izbirnih kadilecih vse povsod v Združenih državah Amerike ali če hočete tako, po vsem svetu?

Tai izbira za Luckies je uspeh potpežljivega in stalnega zani-manja od strani izdelovalcev Lucky Strike dati kadilec naj-boljše cigarete. Oboje narava in znanstvo sta prispevala v izdela-vi Luckies.

Narava prispeva skadki, zreli, miho občutni domači in tuški to-bak, kateri daje tisti posamični užitek Lucky kadilecem. Ta tobak je osrče vaših Luckies. In še po-tem ko je že narava prispevala tak tobak, vsekarkoli, izkušnje, razsodnost in zmoglosti se zahte-va pri zbiranju in pripravljanju cigarete vam dosežne. Izvežbani prekupei izberejo najboljši tobak, katerega potem pripravijo, paco-jo na dolgo, procesirajo, starajo in omilijo predno se istega upora-bi za v Lucky Strike, ki so po-znani med kadileci.

Ampak sila naprednosti izdela-vateljev Luckies se ne konča s tem, da dajo kadilecem najfinejši domači in tuški tobak. Od tu na-prej je kjer se znanstveno nada-ljuje s svojo zelo važno kontribu-cijo za užitek cigarete kadilecem. Znanstvu je treba dati zaupnico za preprečitev proces. Lucky Strike "so prepečeni" za varstvo grla in za boljši okus.

Vsaka stopnja pri izdelavi Luckies je stopnja k enakosti. Nad šestdeset preciznih instru-mentov se uporablja, da se zago-tovi, da bo en Lucky popolnoma enak vsem drugim Luckyjem, clergo, stabilno polno pakirani, nič prvotnih koncept. Ti fakti po-magajo pojasniti zakaj so izbirni kadileci vedno z "Luckies za-dovoljni".

Koledar l. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa kla-sično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBI-CIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimi-vih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju.

Cena
50c

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z le-tošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašaj-te, pač ga pa naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, PO-UKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DOGODIVŠČINE Z UKRADENIMI BISERI

ZGODBA ENE NOČI NA JAVI

V glavnem mestu holandske Jave, v Bataviji, se je pred dnevi v eni sami noči zgodil roman, ka-kršnega bi ne mogla napisati naj-boljši bujna pisateljeva fantazija. Iz Haaga namreč poročajo tole zgodbu, ki se je zgodila v Bataviji:

V Batavijo je prišla bogata An-ležinja Miss Conventy ter se nasta-nila v nekem hotelu. Popoldne j-napravila izlet v okolico mesta. S seboj je imela 17 krasnih bisero-v, kater je imela spravljene z drugimi dragocenostmi vred v mali torbici.

Ko je Miss Conventy to torbico za hip odprla, je to slučajno opa-zil malajski hotelski sluga, kateri je v torbici zagledal krasne bise-re. Malajec je naročil svoji 14letni hčeri, naj se splazi v sobo Anglež-inje, dokler bo ta na sprejedu ter naj pobere bisere. Pozno ponoči je hotelski sluga opravil svoje dnevno delo v hotelu in je odšel domov — z ukradenimi biseri v žepu. Prav za prav pa ni odšel domov, ampak se je napolnil v razvito beznico bli-zu luke, kjer je hotel svoj plen za drag denar prodati.

Za bisere, ki jih je tam ponujal, se je posebno zanimal Brazilijec d'Ornonez, ki v zločinskem svetu slovi po svojem pretepaštvu in po svojih temnih zvezah. Brazilijec si je bisere natančno ogledal ter jih meni nič tebi nič vtaknil v žep. Malajcu pa, ki jih je prodajal, od-rinil nekaj bankovcev. Malajec je bil sicer razočaran, vendar se je bal škandala in je molčal.

Brazilijec d'Ornonez je po tej si-jajni kupčiji šel plesat z eno izmed številnih "dam", kakršno hodijo v take beznice. V svoj ples je bil tako zamaknjen, da ni čutil, kako

je tuja roka segla v žep in mu iz-maknila zavojček z biseri. Šele, ko je bil ples končan, je divji Brazi-lijec zapazil, da je okraden. Bil je prepričan, da ga je okradla njego-va plesalka. Zato jo je začel na ne-mile viže pretepati. Čzaska je se-veda na vse grlo kričala. V beznici je bilo nekaj mornarjev, ki so pri-skočili ženski na pomoč in Brazilij-ca tako pretepli, da je omedel. Na-to so vsega krvavega pretepača vr-gli na cesto. Bil je še srečen, da ga niso upihnili.

Medtem pa je pravi tat — ki pa ni bil nihče drugi, ko malajski sluga iz hotela — z drugimi ukradeni-mi biseri pobiral pete iz beznice. Ni pa opazil, da sta ga pri njegovi tatvini opazovala dva Kitajca. Ti-ho, kakor dve seni sta se Kitajca splazila za njim na temno cesto. Preden je mogel Malajec odpreti vrata v drugo beznico, so se mu že ovili okrog grla prsti dveh rok in ga vrgli na tla. Medtem pa ga je drugi napadalec naglo preiskoval, da bi našel bisere. Toda Kitajca nista imela sreče. Morala sta svojo žrtev pustiti, predno sta našla bi-sere. Po cesti je prikorakala poli-cijska patrulja in Kitajca sta mora-la izginiti.

Policisti so emamljenega Malaj-ca odnesli na stražnico, kjer ga je začel preiskovati policijski zdrav-nik. Ta je v šopu las na njegovi glavi našel mali zavojček z biseri. Tja je bil namreč Malajec skril svoj plen. Ni trajalo dolgo, ko je policija vse vedela. Malajec je vse priznal. Ko se je Angležinja Miss Conventy drugo jutro zbudila, so ji vseh 17 bisero-v položili na mizo. Pa biserom se ni nič poznalo, kaj se je z njimi v tej noči dogajalo....

KNJIGE

VODNIKOVE

DRUŽBE

Cena štirim zanimivim knjigam
\$1.45

KOLEDAR IN KNJIGE VODNI-KOVE DRUŽBE \$1.85

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street
New York City

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

V tem seznamu : : : Poučnih Knjig boste našli knjigo, ki bo vas zanimala

Angleško slovensko berilo	\$2.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.—
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Boj nalezljivim boleznim	.75
Cerkniško jezero	1.20
Domači zdravnik po Knajpu:	
vezano	\$1.50
broširano	1.25
Domači vrt	1.20
Govedoreja	1.50
Hitri računar	.75
Gospodinjstvo	1.20
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek	1.50
2. zvezek, 1—2 snopič	1.80
Kletarstvo (Skalický)	2.—
Kratka srbska gramatika	.30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	.30
Kako se postane državljani Z. D.	.25
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Kubična Računica	.75
Liberalizem	.50
Materija in energija	1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka	.75
Mladenščem, 1. zvezek	.50
2. zvezek	.50
(Oba skupaj samo 90 centov)	
Mlekarstvo	1.—
Nemško - angleški tolmač	1.40
Nasveti za hišo in dom	1.—
Najboljša slov. Kuharica, 668 str. (Kalinšek), lepo vez.	5.—
Nemščina brez učitelja:	
1. del	.30c
2. del	.30

Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem	.75
Ojačen beton	.50
Obrtno knjigovodstvo	2.50
Praktični računar	.75
Perotinarstvo, broširano	1.50
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Prehodniki in idejni utemeljitelji ru-skega idealizma	1.50
Radio, osnovni pojmi iz radio tehnike, vezano	2.—
broširano	1.75
Slovenska narodna mladina, (obsega 452 strani)	1.50
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.—
Sadno vino	.40
Sadje v gospodinjstvu	.75
Učna knjiga in berilo laškega jezika	.60
Učna knjiga in berilo italijanskega je-zika	1.—
Učbenik angleškega jezika: trdo vez	1.50
broširano	1.25
Uvod v filozofijo (Véber)	1.50
Veliki slovenski spisovnik: Zbirke pisem, listin in vlog za za-sebnike in trgovce	1.25
Veliki vsevedež	.80
Voščilna knjižica	.50
Zbirka domačih zdravil	.60
Zdravilna zelišča	.40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravil-stva	1.50
Zgodovina umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih	1.90
Zdravje mladine	1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 ZVEZKA	1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Sloven-cev, (Melik)	.80
II. zvezek	.80

Te in mnogo drugih knjig, lahko dobite pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

EKSPEDICIJA NA JUŽNI TEČAJ

Člani Ellsworthove ekspedicije, ki se je podala proti Južnemu tečaju. V prvi vrsti na sredi je Ellsworth, levo od njega je pa pilot Balkhen, ki se je udeležil tudi Byrdove ekspedicije.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANKO KAČ:

SMOLA USMILJENEGA SAMARITANA

Nekih čudnih okolnosti kar ne morem pozabiti. Če se podnevi otepam teh bridkih spominov, pa komaj čakajo, da zatisnem oči, da navali neme. V vseh mogočih in nemogočih spakih uganjajo svoje burke z menoj, da planem po večkrat v eni noči ves zblazen iz teh muk. Stalno me namreč zasleduje svetla in božja pravica z beriči, policaji in hudici. Kaj vse ne počenjajo z menoj! Pendreka se je že tako navadila moja koža, da podplat je čez in čez postala in mi je že skoraj v uteho v strahotnih nočeh. Z razbojenim železom me tetovirajo, da jočem v bolečinah kakor sveti Lovrenčič, ki so ga nemarni svobodni misleci peli na razjugo ali na grad, kakor pišejo in delajo po naših narodnih dalmatinskih točinih, cah z ubogimi ribicami. Razbelje-

ni svinec mi vlijejo v usta, da se na mah spremeni moje ubogo telo v radiator centralne kurjave. Ne bom se hvalil, kolikokrat sem bil bičan, koliko nohtov so mi odrili s prstov, kolikokrat so rezali v kosih meso iz mojih stegen, da je bil slavnj Mita Biftek le klavner cirkuski klovn proti njim. Trikrat me ne smrt obsodili; enkrat remi utekel, enkrat so me postavili k steni, drugič so me dali na cirkularko in so me počasi razkavali pri nogah pričeneši. Joj, koliko sem bil prestal v tem letu!

"Pa kaj si vendar storil?" vas čujem sočutno vpraševati. Prav nič! Vedno sem gledal, da sem korakal poslušno v tesnih ojncah božjih in človeških postav, zato je bila moja duša čistejša od dušice je nespolečnega embrija in je pela dan in noč z neskončnimi legijoni

kerubinov in serafinov bogu in ljudem neutrudljivo hozano. Gospod, kaj sem se pregrešil, da si me tako hudo udaril? Težko nosim pretežno butaro, daj, da ne bo omagal pod njeno težo tvoj zvesti blapeč!

"Pa kdaj se je prav za prav začelo —? Ga že imam, povzročitelja moje hude stiske! Sam Freud bodi zahvaljen! V sveti noči se je začelo in vem, da je tam korenika mučeniškega trnjevega grma mojih nočnih muk.

Da ga izkrem, vam moram povedati svoj lanski svetonočni doživljaj, vzrok moje bolezn. Imejte usmiljenje z menoj in poslušajte!

Nedoumljiva so pota usode, ki me je pripeljala v neko avstrijsko mesto prav na božično biljo. O pravka sem imel tam, pa sem po nekaj nemarnih vzročnih zakonih zamudil večerni vlak in sem moral ostati do drugega dne tamkaj. Naj sem sobo, v hotelu ter se oziral, kam bi se dal. Zabavišča so bila zaprta, zato sem obiskal kar šest božičnic. Prva in najzanimivejša je bila božičnica, ki so jo priredili brezposelni uradnikom socialnega varovanja, še ministra so povabili, pa se je brzojavno opravičil. Drugo so dale služkinje svojim gospodinjam pod pokroviteljstvom častne predsednice društva Alojzija — Pavlica mislite! — Ne — tionsage. Tretja je bila božičnica tramvajskih uslužbencev delničarjem in upravnim svetnikom tramvajске družbe. Brezposelni čevljarji so priredili božično akademijo v počastitev Bar. Nepriznani pesniki in literatje so priredili netiški večer onemoglim in izpetim olimpijem. Najoriginalnejša pa je bila božičnica vlagateljev nekakega denarnega zavoda, ki so poklonili upravnemu svetu božično drevo, okrašeno s samimi vložnimi knjižicami. Čudovita ubranost je prevečala vsa sreča tistega mesta tisti lepi večer. Zvonovi so se vmes tako gauljivo zibali, da so zvaljivali celo priznane brezbožnike v svete hrame. "Mladost po tvoji temni zarjani..." mi je pelo moje srce, da pa se je pasla po sočnih betlehemske lokah. "Res, sempiterna večer!" bi bil rekel rajni prijatelj Matevž, ki je tako lepo humoriral — njegova lastnostno beseda — s svojim dekletom...

Toliko se je nabralo usodnih ganotja v meni, da sem jih pač moral poplakniti s kavo. V kavarni sem našel kar štiri bivše sošolce iz nekdanjega Ciliija. Beseda je dala besedo in že je šlo na drugo uro božičnega jutra, ko smo se odpravili spat. Komaj si zapnem na ulici tesne suknje, že se privlači iz neke gostilne skupina ljudi preklinjajoč in pretepajoč se na cesto. Štirje negodniki so zaplenili nekemu fantu dekle. Ker se je otepal so ga podrli sredi ulice v blato in ga neusmiljeno obdelavali, celo po glavi z okovanimi čevlji, da je revež strahovito tulil. Pomislite, kakšna surovost na sam sveti večer!

Na njegov krik in dekletovo zapomaganje je naposled pogledal iz za varnega ogla stražnik. Ker je videl, da je v manjšini, je prišel ostro brizgati. Čuvši rezki glas piščalke so pustili napadalec reveža, obdane ga z ranami ležati sredi ceste napol mitvega in so naglo pobegnili v temo z branečim se plenom.

Nam pa se je revež v srce smilil, pa sva stopila dva in iztegnila ranjenca na pločnik. Komaj sva ga imela pod lučjo, že se je zgrnilo okrog nas celo morje stražnikov. "No, dobro, naj ga pa ti nadalje oskrbuje," smo si mislili in hoteli dalje.

"Stojte! V imenu zakona ste aretirani," so nas resenile preslanjive besede. Pomislite, po nedolžnem aretirani na sam sveti večer! Pa smo se nekaj obotavljali in ohali, ojhali in eh ali. Toda pendreki so sumljivo oživali in dvignili svoje črne glave v sveto noč...

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vse naše dolgaletne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratno dovoljenje, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zaostavljamo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Kaj smo hoteli? Vdali smo se v neizogibno in odšli z napadenecem in spremstvom na policijski komisarjat.

"Eh, saj se poznamo z uradniki," je zatrjeval konceptni uradnik Karbutz. "Takoj nas bodo izpustili."

In res, ni se motil. Prijazno se nas sprejeli gospodje, se opravičevali in pisali protokol.

"Več kaj doktor, obveži vendar revoža. Glej, kako krvavi," me je prosil Karbutz. Ni mi bilo treba tega dvakrat reči, saj se še danes vedno oglašam v meni prepovedana padarska natura. V drugo sobo sva spravila s stražnikom ranjenca. Debele pol ure je preteklo, preden sem mu po vseh pravihli očistil in zavazal ranjeno božjo podobno. Zahvalil se je mojemu dobremu delu napadence, stražnik mi je celo pomagal obliči suknjo.

"Lahko noč!" sem želel prav vljudno, vstopivši v pisarno, in prav prijetno mi je bilo, da sem mogel tudi jaz, revež, z obilnim prgiščem deliti dobroto v tej noči človečanske ljubezni...

Pa me je pogledal gospod komisar izpod hriba in prav važno in trdo vprašal:

"Torej, vi ste ga?"

Mislil, da me vprašuje za prvo pomoč, sem pritrdil:

"Da, gospod komisar!"

"Lepo!" se je dvignil gospod komisar in stopil proti meni. "Torej vi!"

Spat se mi je že ljubilo, pa sem malomarno zamahnil:

"Saj ni vredno, gospod komisar! In mu pomolil desnico: "Lahko noč!"

"Vi, nesramni človek, tako ste zdelali nedolžnega človeka v tej sveti noči, sedaj pa čisto eno priponite, da ni to vredno in mi se celo roko ponujate, vašo skoraj ubijalsko roko," se je razvnel gospod komisar, da se mi je kakor greben naježilo zadnjih deset las na možganski hriščavi. Stražniki so uprli vame svoje kakor bajone, te ostre oči in pendreki so spet preteče dvignili svoje črne glave.

"Kaj ste znoreli, gospod komisar!" sem kriknil, čim sem se o-

svestil svojega položaja. "Jaz sem vendar —"

"Vi, lepovi, vi boste mene," se je tolkel ob prsi od jeze v obraz ves zaripel komisar, "mene, uradno osebo, imenovali — morem. Me ne, ki sem služil zvesto dvema cesarjema in trem predsednikom republike. V zapor z njim!"

Stegnile so se po meni kropke levce, v de-nicah pa so grozeče pokimavali črni pendreki. Tedaj pa je zavpil moj obvezanec:

"Saj ta me ni tepel, temveč obvezal."

"Prvič, nimate vi ničesar govoriti! Drugič je pa to povsem irrelevantno, ker ne bo sedel zaradi napada na vašo, temveč zaradi žalitve moje — uradne osebe," je odločil gospod komisar ter razko pristavil:

"Odvodite ga!"

Pa sem se znašel na mah med raznimi potepuhi, tatovi, zvodniki in drugimi ponesrečenci človeške družbe, ki jih je tako prevzel čar svete noči, da so blaglasno in ubrano prepevali, klečali na tleh človečanske ljubezni...

"Sveta noč, blažena noč!"... Samo peruti jim je še manjkalo, pa bi bil misli, da so me na policiji ubili in da sem že v nebeški gloriji...

Čez dobro uro me je spet poklical gospod komisar pred sebe.

"Legitimirate se!" mi je rekel nekoliko prijazneje.

"Inozemec?" se je začudil, ko je videl moj potni list. "Kje pa bivate?" Odgovoril sem mu, da v tem in tem hotelu.

"Torej tja vam naj naslovimo povabilo na razpravo?" me je vprašal.

"Že danes odpotujem. Seer pa —" sem mu odvrnil.

"Kam pojete?" mi je vpadel v besedo gospod komisar. Imenoval sem mu neko drugo mesto.

"Torej tja vam bom dostavil —" je menil uradnik.

"Ne, ker grem že pojutrišnjem na Dunaj, od tam pa v Prago," sem mu pojasnjeval.

"Torej vi nimate stalnega bivališča? Edina priča, ki ve, kdo je napadel Josefa Rindla, se ne more

AMERIKI PREROKUJE V L. 1934 PADEC

Brez upanja bi človek ne mogel živeti in zato ni čuda, da je na svetu toliko ljudi, ki se živo zanimajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

Na Dunaju živi grafolog in jasnovidce Ali Ben Astra. Mož je zaslovel po svetu s svojimi prorokovanji, ki so se že čisto izpolnili. Najlepša njegova lastnost je odkritosrčnost in pa pripravljenost podrediti se vedno in povsod kontroli znanosti. Zaupanje si je pridobil tudi s svojo iskrenostjo, ker ne zadržuje svojih prorokovanj s pliščem čarovernstva in zagotovitosti, temveč prizna sam, da ne veruje v nadnaravne sile, da njegova nadarjenost ni edina, temveč da je kakor mnogi drugi ljudje samo sprejemna postaja eteričnih valov, ki se jim pridružujejo valovi energije.

Ali Ben Astra je odkril svojo nadarjenost slučajno in na čisto navaden način. Prvotno je bil siromaken obrtnik in le srečno naključje mu je pripomoglo do boljše življenja. Zlataj srečema diplomate, zdravnike, odvjetnike itd. in vsi prihajajo, da se z njim posvetujejo.

Nedavno je prišel k njemu neki novinar s prošnjo, naj mu pove kaj o novem letu, o usodi Avstrije v letu 1934, o gospodarskih in političnih razmerah. Ali Ben Astra je bil takoj pripravljen ustreči njegovi želji, pa ni mogel govoriti samo o Avstriji, temveč se je moral dotakniti tudi sosednje države. O Avstriji se je izrazil optimistično, vendar pa misli, da brez Čehoslovaške Avstrija ne bi mogla napredovati. Na Čehoslovaškem, je dejal, nastanejo velike izpremembe, tej mali državi se obeta nevrjeten razmah in namenjajo za vsako napovedovanje bodočnosti. Če se prorokovanje ne izpolni, ima človek vsaj upanje, da se bo izpolnilo, svedeča se nam obeta kaj dobrega. Če nam pa napovedujejo kaj slabega, gojimo zopet upanje, da so se proroki zmotili in tudi to je nekaj vredno. Vsako leto se oglašajo na pragu novega leta proroki, ki nam napovedujejo, kaj nas čaka v novem letu. Letos se nam dolgo niso oglašali. Končno smo pa le dobili prvo prorokovanje o novem letu.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskali tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Collig, A. Saffile
Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA: Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS: Chicago, J. Beveč, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jože Zelene
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gonze
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gonze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Porše
Virginia, Frank Hrvatic
MONTANA: Roundup, M. M. Paulian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Maslo
OHIO: Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slavnik
Euclid, F. Rajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumše
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše
Broughton, Anton Ivavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Mendow Lands, J. Koprišek
Midway, John Züst
Moon Run, Frank Podmislsek
Pittsburgh in vso okolico, Vincent Arh
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, J. Skerlj, Fr. Schlatter
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Aills, Frank Skok
Shelbygan, Leo Maljean
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauerhar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopnik rojkom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Note...

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR		V nepolnini noči. (Sattner)	
Slovenska korčulica (Pavčič) 10 zvezkov	30	kantanta za soli: zbor in or- kester. Izdala Glas. Matica	75
Vsak zvezek po	30	Dve pesmi. (Predovec) Za mo- ški zbor in bariton solo	20
8 mladinskih pesmi (Adamčič)	50		
NOVE PESMI S SPREMLJEVA- NJEM KLAVIRJA		PESMARICA GLASBENE MATICE	
Šest narodnih pesmi (Predovec)	80	1. Pesmarica, uredil Hubad	250
		2. Koroske slovenske narodne pesmi. (Svikařič), 2. zv. in 3.	20
MEŠANI IN MOŠKI ZBOR		MALE PESMARICE	
Slovenski akordi (Adamčič)	75	St. 1. Srbske narodne himne	15
1. zvezek	75	St. 1a. Sto žuti, Srbije tužni	15
II. zvezek	75	St. 1b. Na planine	15
Pomladanski odmevi, II. zv.	75	St. 11. Zvečer	15
Ameriška slovenska lira (Holnar)	1	St. 12. Vasovalce	15
Orlovke himne (Vodovnik)	120	St. 13. Podoknica	15
10 moških in mešanih zborov — (Adamčič)	15	Slavček, zbira šolskih pesmi — (Medved)	25
MOŠKI ZBOR		Lira, srednješolska, 1. in 2. zv. po	50
Trije moški zbori (Pavčič) — Izdala Glasbena Matica	40	Troglašni mladinski zbor.	
Narodna nagrobica (Pavčič)	45	Primeren za troglasen ženski ali moški zbor, 15 pesmic.	
Gorski odmevi (Laharnar)	45	(Pregel)	1
2 zvezka	45	Mešani in moški zbori. (Aljaž)	
DVOGLASNO		3. zvezek: Isalam 118; Ti vese- lo pol; Na dan; Divna noč	10
Naši himni	50	6. zvezek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvali- te Gospoda; Občutki; Geslo	40
MEŠANI ZBORI:		7. zvezek: Slavček; Zastali prij; Domorodna iskrica; Pri svadbi; Pri mrtnicem sprevo- du; Geslo	40
Pianinske, (Laharnar)	45	8. zvezek: Ti osrečiti jo boš (mešan zbor); Prijatelji in soca (mešan zbor); Stoj, solncele stoj; Kmetski glas	40
Trije mešani zbori. Izdala Glas- bena Matica	45		
RAZNE PESMI S SPREMLJEVA- NJEM:			
Domovini (Foerster)	40		
Izdala Glasbena Matica	40		
Gorske cvetlice. (Laharnar.) Čet- vero in petro raznih glasov	45		
Jaz bi rad rudičel rož. Moški zbor z bariton solom in pri- redbo za dvospev	20		
CERKVENE PESMI:			
Domáci glas. Cerkvene pesmi za mešan zbor	1	10 obhajilnih in 2 v čast presv.	
12. Tantum Ergo (Premrl)	50	Sreč Jezusovemu. (Gruha)	25
Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner)	50	Missa in honorom St. Josephi — (Poguchnik)	40
12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori. (Foerster)	50	Kyrie	60
12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Gorčič)	50	K svetemu Rejnemu telesu — (Foerster)	40
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetniku (Premrl)	40	Sv. Nikolaj	60
NOTE ZA CITRE:			
Koželjski: Peduk v igranju na citrah, 4 zvezki	3	Buri pridejo, koračnica	20
NOTE ZA TAMBURICE:			
Slovenske narodne pesmi za tam- burški zbor in petje.	1	Na Gorenjskem je fletuo	1
(Hajek)	1		

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja • —
ZA "GLAS NARODA" PRÍREDIL I. H.

27

Bratrance je nekoliko v zadregi.
— Gotovo ne. Po vaši lastnosti ne bomo posegli. In tukaj morete stanovati, dokler je stanovanje plačano. Pripravljeni smo vam tudi dati par sto mark, da ne pridete v kakšno zadrego.

— Lepa hvala. Od tujcev ne sprejemam daril. Za mene vam ni treba prav nič skrbeti. Imam kakih štirideset mark. Ta znesek sem podedovala po svojih starših in moja rednica ga je za mene naložila na banki. To mi zadostuje, dokler se ne odločim za svojo bodočnost. Prosim, da dovolite naši služkinji, da v našem berlinskem stanovanju pospravi vse moje stvari. Gotovo gre z vami v Berlin in ve za vse moje stvari. Njej pa bom naročila, kam mi naj vse pošlje.

— Seveda, gotovo. — naglo pravi bratrance. In obrniti se k sorodnikom, nadaljuje: — Služkinja mora še do postavnega roka imeti svojo plačo. Zato svetujem, da služkinja z vami stvarmi, ki se nahajajo tukaj, odpotuje v Berlin. Glede našega deleža pri zmožnosti odločimo se kasneje. Mislim, da smo upravičeni vsi do enakega dela, seveda, če v resnici ni nikake oporoke.

— To bi gospica Verdenova prav gotovo vedela. Saj se od pokojnice ni nikdar ganila. — pripomni sestrčina Ema bodeče.

Gilda jo z zmerjenim pogledom.

— Bodite brez skrbi, milostljiva gospica, prav gotovo ni nikake oporoke.
Vedela je, da je bila ravnno ta sestrčina, njeni rednici najbolj zopna, mogoče, ker ji je po značaju tako podobna.
Stara deвица se z batičevanjem ozre na Gildo ter sikne skozi zobe: "nestvarna babica".

Nato pa ljubčivi sorodniki odidejo k mrtvaškemu odru svoje "drage" pokojnice.

*

Gospa Grabova je bila pokopana.
Njena služkinja je že prej pospravila vse njene stvari in je z njimi odpotovala v Berlin.

Gilda jo je prosila, da ji pošlje vse njene stvari, ki se nahajajo v hiši mrtve rednice.

Služkinja, ki je Gildi pogosto tako odločno pomagala, kadar je bila stara gospa le preveč sitna, ji je obljubila, da ji bo vse poslala na dani naslov.

Ko se je Gilda poslovila od služkinje, pride Oly Larsenova. Odkar je Werner prošil za Gildino roko, se še niste videli. Oly je sicer nekaterikrat poskušala govoriti z Gildo, toda Gilda je bila s sorodniki vedno tako zaposlena, da ni mogla sprejeti nikakega obiska. Sedaj pa je imela Gilda zopet čas.

Ko Oly vstopi, si prijazno podasta roki.

— Vendar vas enkrat zopet vidim, gospica Verdenova. Nekaj bi rada z vami govorila, kar mi čez na srcu: ali imate kaj časa za mene?

— Kolikor ga hočete, gospica Larsen. Sem vam popolnoma na razpolago.

— To me veseli. Zadnje čase sva tako malo govorili.

— Razmere so bile take. Saj sem komaj prišla iz sope, vi pa ste bili vsled zaroke zaposleni. In k temu vam še niti nisem osebno čestitala. Dovolite mi tedaj, da vam sedaj želim usro srečo.

Oly se prijetno nasmehne.

— Mislim, da mislite to popolnoma odkrito in da ne govorite kar tako, kot mnogi drugi ljudje. Torej, prav lepa hvala, gospica Verden. Toda dovolite, da vam kratko rečem Gilda. Ne veste, kako rada bi bila postala vaša sestra. Želim, zelo mi je bilo žal, da ste odklonili ponudbo mojega brata.

Gilda zardi ter potegne Oly k sebi na divan.

— Verjamite mi, gospica Larsen, tudi meni je bilo zelo hudo, da sem morala vašemu bratu to storiti.

Oly prikim.

— Da, vsem to popolnoma verjamam. Toda, če mi boste še nadalje rekli "gospica Larsen", se tudi jaz ne bom mogla posluževati vašega imena Gilda.

Gilda se nasmehne in ji poda roko.

— Ako vam smem reči Oly, me bo iz sroa veselilo.

— Dobro, potem imava obe malo lažje stališče. Sedaj pa vam moram povedati, da sem vas danes obiskala s posebnim namenom: rada bi vam stavila nek predlog, Gilda.

— Prosim, govorite!

— Torej poslušajte! Gospa Marsalisova mi je rekla, da namestite sprejeti kako mesto kot družabnica, spričevalka na potovanja ali kaj podobnega. Ali je to res?

— Seveda. Takoj se bom zato potrudila, kajti sedaj si moram služiti svoj kruh.

— Pri tem vam morem pomagati. Do letošnjega poletja sem imela družabnico neko starejšo ženo, ki je zavzemala tudi mesto nekake poveljateljice. Toda vedno potovanju ni več bila kos in je tudi hotela večer svojega življenja preživeti v hiši svoje poročne hčere. Do sedaj si nisem našla mesta nje nobene primerne. Karle pokroviteljice sedaj tudi ne potrebujem več, ker sem skupaj s svojim bratom in s tem poleg tega spomladati tudi poročila. Toda morda družabnico bi rada imela pri sebi. In sedaj se poslužujem lepe prilike, Gilda, in vas vprašam, ako hočete pri meni prevzeti to mesto?

V Gildin obraz šine vsa kri.

— Draga Oly, kakor možno mi stavite to ponudbo, vendar čim, da ste to službo napravili samo zato, da meni pomagate. Ker se boste poročili, vendar ne potrebujete družabnice.

Oly se nasmehne.

— Saj sem si mislila, da boste iskali po vzroku, da bi mogli moji pomočjo odkloniti. Toda zelo se mi motite, ako mislite, da sem postavila to službo samo vam na glavo. Za kaj takega sem preveč sebična. In o mojem bodočem zakonu si domisljate popolnoma napačno. Grof Hochberg in jaz sva se sporazumela, da si medsebojno ne bomo ločili prednosti. Večji del četa bova preživela na gradu Hochberg, ki leži samotno na skali ob morskem obali. Grof bo svoje poselstvo sam oskrboval in za mene bo marsikatera samotna ura, v kateri bom potrebovala družbo. Ne nikar me ne pogledujte tako neumno. Vam ne bom ničesar prikrivala. Povem odkrito, da sem prišla na misel, da vas vzamem, samo zato, ker sem videla pri mojem bratu tako veliko skrb zaradi vas. Toda moja beseda na to, vzela si bom družabnico, tudi če vi te službe ne marate sprejeti. Zato si nikar krivično ne domisljate o kakih mojih velikodušnosti do vas. Vedno storim samo to, kar mi more koristiti. In vi mi v resnici storite veliko uslugo, ako pristanete na mojo ponudbo. Tako prikupljate družabnico, kot ste vi, prav gotovo ne bom našla. Torej, prosim, rečite mi! Tako nama bo obema pomagano.

Gilda jo odločno pogleda.

(Dolge prihodnjice.)

VOLITVE NA ŠPANSKEM

Kot vidite na sliki, je bila udeležba pri zadnjih volitvah na Španskem zelo množična. Zmagali so konservativi.

Likovič Joža:

HLAPCA TOMAŽA BOŽIČNI VEČER

Poklan je odzvonilo. Zvon se je še enkrat zganil, nato je pa omenel v mrzlih linah, da se pripravila bo božična večerja. Še eno uro smo navezani na neprijetne pisarniške prostore, ki jih polagoma zajema tišina, polna pričakovanja in radosti. Peč gori z veselimi prasketanjem, sedaj bo tudi ona dva dni počivala in praznovala. Hrenova ulica se je zgledala izpraznjena. Mlekariice so že davno raznesle mleko in se le malo časa zadržale koncem tesne ulice. Danes je bil pomenek kratek in nekoliko manj zanimiv; vsem se je mudilo domov, proti Rudniku, na Hauptmannovo in še dalje, da izvrše poslednje priprave za kromno božičevanje. Kdor je imel opravke v uradu, se je požuril in kmalu zapustil sobane z mrkami obraz, katere bo morda tudi razjasnila miloba nocojnje večera. Otroci so se porazgubili z ulice, v podstrešnih sobah in zakotnih prostorih čepijo in pričakujejo.

Dvojica golobov se je še enkrat spreletela okoli zvonika šentjakebske cerkve; nad gradom je zakrila lačna družina vran in se pokrila v razkopanih linah. Končno se je vse potajilo, ostalo je le sivo nebo, šop brzojavnih žic, ki belina, ki pokriva zemljo in naša črne in mrzle. Včasih prileti drobna snežinka, zapiska tanek veter, pa zopet belina, neizmerena beina, ki pokriva zemljo in naša sroa. Se malo potrpljenja, pa bomo zapustili pisarne z zaprašenimi policami, potnemelimi spisi in vsi tisto nevestnostjo, ki se ji pravi pisarniški duh. Tiptkariice so prišle v nedeljskih oblekah; gotovo se je naselilo že nekaj prazničnosti v njihova sroa. Sluga je bolj zgodaj odnesel izgotovljeno delo; že smo si voščili vesele praznike in podali roke. Čas prihaja, v tovarni piska delovni.

Odložil sem spise in za hip prijetno zasenjal. Kdo ne bi prišuhnil! Saj so ravno trenotki pred prazniki najlepši; vse se pripravlja, da jih čim bolj preživijo. Nevedno tekanje me nenadoma prelami. Kdo bi trkal tako pozno! Dvokrat, trikrat! Da bi ga... Sredi lepih misli sem se vzdrlil. Uj korak me je vrgel v sivo vsakdanost. Ozrl sem se proti nepričakovano dole. Nadložen

starček v predlogi sukni se je stiskal med pečo in vrati. V zadregi ni vedel, kam bi pogledal. Streslo roko je šel v lase in preko oči, kakor bi si otrnil solzo; nezaprano je nameril korake proti meni.

— Kaj pa želite, oče?

— Gospod! — je dejalje pristopil siromašni mož. — Nocoj bo sveti večer, ko bo našel vsak človek prijazen kotiček, da se bo malo odpohil. Le jaz ne vem, kje sem doma, kod bom počival. Nikdo me neče poznati. Pravico iščem! Trije župani se me branijo in me pošiljajo od praga do praga. Saj ne prošim mnogo, le malo slame naj mi vržejo, da bo za terneve kosti. Sreče je itak onemogo in več ne čuti zaničevanja in zapostavljanja.

Starček je bil resnično zelo slab in zganjen, potreben topa ne je imel izdatne hrane. Ponudil sem mu stol, na katerega se je težko spustil in odložil dnevno palico. Izlekel je oguljeno poselsko knjižico in nekaj prečezanih listin.

— K vam so me poslali, da razsodite, kam sem pristojen, kdo bo gospodaril starim kostem, kdo mi bo lomil kruh...

Starček se je naslonil na rob mize in nepremično zrl v pobledelo pisavo na papirjih, ki jih je krčevito tiščal v rokah. Tako je nadaljeval: —

Ko so zmagali peli svetovnočni zvonovi, me je pred sedemdesetimi leti povila uboga mati, v solzah in bočici v skritem kotu, da ne bi raznal široki svet za njen greh. Bila je dekla kakor stotero drugih; služila je na marofu pod Krimom, po barin... Lepo je govoril in vabil. Čim bolj je bila strgana bajta, tem lažje je dobil delavca za maj denar. Včasih se je zadrževal do pomladi in se potikal v brezdeležu. Tako je našel tudi mojo mater, ki je verjela njegovim sladkim obetom. Ko je prišel njen čas, da je spoznala in okusila gorje ter me rodila, jo je zapustil in prepustil sramoti.

Kam je hotela sama z menoj? Dala me je na rejo k tujim ljudem. Mnogo se je trudila in trpele, da je plačevala zame. Kenče je onemogla in umrla. Ostal sem siromak. Ko sem nekoliko dorastel, so me vrželi v Kočenižo za pastirja. Kaj sem vedel za brid-

kosti in težave! Spomladni so bile vse zarje moje. V čemilju sem se sčadkal z medenim "vinčkom" in sanjari z belimi ovčkami na nebu, ki so tekale čez Pokojišče bogre kam. Vse me je razveseljevalo. Pičalka o sv. Vrbanu, pisarja butara evetno nedeljo, nov klobuk, ki mi ga je kupil gospodar za velikonočne praznike. Spal sem v lusu nad h'evom; moj lom je bil kotček neba, ki se mi je smehljalo skozi zaprašeno okenčce. Najprijetnejše in najpotlejše pa je bilo v hlevu o božičnih dneh. Ko so se razbistrile zvezde zornice, smo hodili k zlatim mašam. To so bila nepozabna jutra. V modrikastem luninem svetu so spale zasnežene smreke, nič se ni ganilo, samo zmrzal je prihajala z hleva. Domov grede sem nabiral mah, ki se mi ga rabil za jaslvice; postavil sem jih vedno tako, da so se videle po vsem hlevu. Zdelo se mi je, da se je še žival veselila tišine svetega večera. Čisto nalahko so sopli voliči, konji so nehali hrzati, božja ljubezen se je dotaknila nevrednega stvarstva!

Čez dolga leta so me prišli med hlapce. Zvečer sem začel hajat na vas, kjer sem prepeval v vriskal z ostalimi fanti, da se je odmev razgrinjal od Padežla do Vihre, katero komaj doseže zelena strela. Tedaj sem bil močan, moral sem odriniti k vojakom; ko sem jih odslužil, sem smel sedeti za gospodarjevo mizo in med ostalo družino žličiti presni močnik. Od kazali so mi celo svetlo kamro, kamor so preje spravljali žito in suho sadje... Oprostite, gospod, da vas združujem z malopomenimi spomini. Skoraj bom gotov! Tako so tedaj potekala leta in zime. Opešal sem in onemogel, žulji na dlaneh so se začeli luščiti, delo mi je začelo leteti od rok. Sključil sem se, tudi oči so otuplele. Komaj sem mogel še malo popaziti na živino. Zdelo se, ko so se zopet začele zornice, mi je odpovedal gospodar:

— Tomaž! Drugam boš mora pogledati. Na Stefanovo pride nov hlapec, mlad in čvrst. Kamre boš moral izprazniti. Morda dobiš na občini kakšen kot za onemoglo. Saj bi te rad pridržal, to da rabim delavne roke...

Milo se mi je storilo. Zdravje in moč sem pustil pri njem, koliko živine sem mu zredil, koliko košov sena sem prenesel! Pospravi sem svoje stvari in jih odnesel v stelnik. Šel sem na občino in požiž županu svoje težave. Nevoľjen je pregledal moje papirje; police je vzel debele zapiske in prelistoval od konca do kraja. Težava zadeva, sem mislil in upal. Toda zmotil sem se.

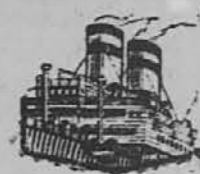
— Pojdi tjakaj, kjer si bil rojen! V naših knjigah nisi zapisal, — se je branil župan z obema rokama in mi očeno razlaga postavbe. Šel sem trkat dalje; odpiral in stiskal sem se za vrata kakor beraški potegon, ki prosil božakov. Sramoval sem se, kajti zvesto in pošteno sem služil. Toda moral sem dalje! Suh sneg je na letaval, v očeh me je šemela belina. Kmalu bi zgrešil gaz. Nič me ni vprašal, kam sem namenjen, samo sinčike so me spremenjale in žalostno čivkale. Spraševal sem po županu. Pokazali so mi veliko gostilno s kamnito klopjo kraj vrat, kakor bi bila pripravljena prav za beraške ljudi, ki prosijo milosti in drobtin. Tam naj povprašam. Stopil sem v prestrano vežo, zadisalo je po prijetnem domovanju, vinu in sve-

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

POSLEDNJI BOŽIČ

Nadaljevanje s 3. strani.

je zdravje, da bi te Bog povrnil zdravega domov."

"Vse zasteni, v e zasteni!" je Matevž ponovno vdril s slabotnim glasom in nadejal miral v nerazčlenih besedah:

"Ošel sem zdrav od doma, toda domov se ne povrnem več. Ljubim moji otroci in ljuba moja žena! Vsa vaša molitev mi ne more več pomagati. Kako rad bi se vam še enkrat pridružil, toda nikdar več, nikdar več! Moji dnevi so pri kraju."

Tako je Matevž še v zadnjih zdihljajih v duhu prebil pri svojih družini v domovini. Kako neizrečno rad bi bil še nekaj besed zapi al ženi, pa ni mogel.

V nekaki omotici je Matevž preživel božično noč. Ni se bilo še do dobrega zdanilo, ko se je iz njegove ust izvil zadnji bolesten vzdih. Iz grla se mu je vtila kri in se razlila preko bledega lica. Na klie o stalih bolnikov, so pritekale strežnice, toda Matevž je bil že mrtev. V roki je pa še krčevito držal poslednjo pismo žene in otrok.

žem kruha. Toda komaj otrkam sneg raz škornjev, že me je na gnala debele krčmarice!

— Kar poberite se! Kaj mislite, da sedimo pri polnih mernikih ubega zlata? Komaj odpravim snega, pa se krčmepejo trije drugi. Samo daj in daj!

— Kaj pa bi ti rad? So te prazniki prignali k nam?

— Tomaž sem! Moja mati je služila na marofu. Kaj me ne poznate? V vaši občini sem rojen. Postaval sem se, ne morem več delati in služiti; nikoli vas nisem došel nadlegoval. Pravijo, da bom dobil v vaši občini glasulnico. Nekaj sem si pritrgal od ust, hranilno knjižico vam prepustim, da ne bo nadlega ravno prevleka in usmiljenje zastoni.

— Prav nič te ne poznam, — se je pretegovl župan na pragu izbe, iz katere sem čul takanje koračev. Pokazal sem mu knjižico. Z debelim prstom je šel od pike do pike in odmajeval:

— Tako, tako. Rojen si bil že pri nas, toda tvoja ranjka mati, ki te je rodila, kar tako, je bila pristojna v ono občino... Tja boš moral...

Odvedel me je pred hišno vrata in kazal nekam čez Ljubljano, kjer so samevale črne vrbe. Trkal sem v tretje. Zopet sem ponavljal svojo zgodbo. Župan me je srdito gledal in zadržano govoril:

— Kjer si pustil zdravje in leta, tam naj te gledajo še na starost! Nikoli te nisem videl tod. Seveda! Ko se mu godi dobro, pozabi na svoje kraje, na starost pa privleče domov kup revščine in prazno malho. Kam naj te pa stisnem? Na preživini jih imam že sedem, v hiralnici plačujemo za neke ljudi, ki nam jih je vsila oblast, češ, da so bili pred davni mi leti tukaj rojeni. Ne morem ti pomagati. Kar nazaj se odpravi, če so te znači žuljiti in izrabljati, naj te gledajo še v starosti.

Ne vem, če je govoril župan pravično, vem le to, da se danes vsakdo brani reveža.

Nazadnje sem potkal v župni šču; duhovni gospod me je poklical k mizi, da sem se malo pogrejal in podprl. Svetoval mi je, naj grem v Ljubljano, tam bodo razsodili, kam sem pristojen. Tako sem prišel k vam. Sedaj pa razsodite, kaj se vam zdi...

Podpisal sem njegovo zadevo in mu obljubil skrajšnjo rešitev, kakor pač zahtevajo prepisi. Vlovin dar in malo tožabe je bilo vse, kar je mogel najti pri meni. Vse sključen je zapuščal pisarno, morda s prijetnim upanjem v srečo, da bo vendar našel pravico in ljubezen, morda s solzo v očeh. Dolgo sem zrl za njim, snežinke so se poredno lovile okoli njega...

Tako je bil ta sveti večer, ko je prišel k meni hlapec Tomaž. Kakor Kristus na svet, ki ga ni hotel poznati...

SHIPPING NEWS

22. decembra:

Olympic v Cherbourg

27. decembra:

New York v Hamburg

Bremen v Bremen

Pres. Harding v Havre

31. decembra:

Pennland v Havre

3. januarja:

Majestic v Cherbourg

Manhattan v Havre

Albert Hallin v Hamburg

5. januarja:

Berengaria v Cherbourg

6. januarja:

Lafayette v Havre

Rex v Genoa

Europa v Bremen

10. januarja:

Aquitania v Cherbourg

Roma v Trst

11. januarja:

Berlin v Hamburg

13. januarja:

Ile de France v Havre

17. januarja:

Washington v Havre

19. januarja:

Olympic v Cherbourg

20. januarja:

Champlain v Havre

Conte di Savoia v Genoa

Volendam v Boulogne

Bremen v Bremen

24. januarja:

Hamburg v Hamburg

Berengaria v Cherbourg

27. januarja:

Europa v Bremen

31. januarja:

Manhattan v Havre

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

13. JANUARJA

3. Februarja — 21. Februarja

PARIS

17. Februarja — 17. Marca

CHAMPLAIN

30. Decembra — 20. Januarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za poštne in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

BLAZNIKOVE

Pratike

za leto 1934

IMAMO V ZALOGI

Cena 20c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi da

bi razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Pradednik:
FRANK HOTKO
507 E. 73rd St.,
New York City
Podpredsednik:
MICHAEL URISK
82 Weirfield St.,
Brooklyn, N. Y.
Tajnik in arhivar:
JOSEPH FOGACHNIK
580 Liberty Avenue,
Williston Park, L. I.
Blagajnik:
PETER RODE
72-23 67 Place,
Glendale, L. I.<